

Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten

Afdeling openbaarheid van bestuur

8 september 2022

ADVIES 2022-55

met betrekking tot de weigering om toegang te verlenen tot
een vergunning

(CTB/2022/75)

1. Een overzicht

1.1. Bij e-mail van 28 juni 2022 vraagt meester Joost Bosquet, namens Watson Gray – Ara BV om een afschrift van de verstrekte vergunning als “erkend deponhouder inzake energieproducten” aan MICC BV met maatschappelijke zetel te 2030 Antwerpen, Noorderlaan 189 en ingeschreven in de Kruispuntbank der Ondernemingen onder het nummer 0464.934.262 (hierna: “MICC BV”).

1.2. Bij brief van 25 juli 2022 weigert de FOD Financiën de aanvraag op grond van artikel 6, § 2, 2° van de wet van 11 april 1994 in combinatie met artikel 320 van de Algemene Wet inzake Douane en Accijnzen.

1.3. Bij e-mail van 26 augustus 2022 verzoekt de aanvrager aan de FOD Financiën om haar weigering te heroverwegen.

1.2. Het verzoek tot heroverweging wordt ter informatie ook overgemaakt aan de Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten, afdeling openbaarheid van bestuur.

1.3. De secretaris van de Commissie maakt bij e-mail van dezelfde dag de aanvrager er attent op dat het onvoldoende is om in kopie de Commissie een verzoek tot heroverweging over te maken opdat hierdoor de Commissie zou gevat zijn om een advies te verstrekken. Een expliciete adviesaanvraag is vereist. Bovendien moet de aanvrager de Commissie de nodige documenten overmaken die haar in staat stellen om een advies uit te brengen.

1.4. Bij e-mail van dezelfde dag bezorgt de aanvrager de Commissie de gevraagde documenten.

2. De ontvankelijkheid van de aanvraag

De Commissie is van mening dat het verzoek om advies ontvankelijk is. De aanvrager heeft immers voldaan aan de vereiste van artikel 8, § 2 van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur (hierna: wet van 11 april 1994) om zijn verzoek tot heroverweging aan de FOD Financiën en zijn verzoek om advies aan de Commissie gelijktijdig in te dienen.

3. De gegrondheid van de aanvraag

Artikel 32 van de Grondwet en de wet van 11 april 1994 huldigen principieel het recht van toegang tot alle bestuursdocumenten. De toegang tot bestuursdocumenten kan slechts worden geweigerd wanneer één of meer uitzonderingsgronden kunnen of moeten worden ingeroepen die zich bevinden in artikel 6 van de wet van 11 april 1994 en dit inroepen *in concreto* en op pertinente wijze kan worden gemotiveerd. Slechts uitzonderingsgronden die bij wet zijn voorzien kunnen worden ingeroepen en bovendien geldt dat ze beperkend moeten worden geïnterpreteerd (Arbitragehof, arrest nr. 17/97 van 25 maart 1997, overweging B.2.1 en 2.2 en Arbitragehof; arrest nr. 150/2004 van 15 september 2004, overweging B.3.2 en Grondwettelijk Hof, arrest nr. 169/2013 van 19 december 2013).

De Commissie stelt vast dat de FOD Financiën één uitzonderingsgrond inroept om de toegang tot de gevraagde bijlagen te weigeren, namelijk artikel 6, § 2, 2° van de wet van 11 april 1994. Deze bepaling luidt als volgt: “ Een federale of niet-federale administratieve overheid wijst de vraag om inzage, uitleg of mededeling in afschrift van een bestuursdocument, die met toepassing van deze wet is gedaan, af, wanneer de openbaarmaking van het bestuursdocument afbreuk doet : 2° [...] aan een bij wet ingestelde geheimhoudingsverplichting.” De FOD Financiën meent een dergelijke geheimhoudingsverplichting te lezen in artikel 320 van de Algemene Wet van 18 juli 1977 inzake Douane en Accijnzen. Deze bepaling luidt als volgt:

“Elke ambtenaar en elke persoon die, uit welken hoofde ook, optreedt bij de toepassing van de belastingwetten of die toegang heeft tot de kantoren van de Algemene Administratie van de Douane en Accijnzen, is, buiten het uitoefenen van zijn ambt, verplicht tot de meest volstrekte geheimhouding aangaande alle zaken waarvan hij wegens de uitvoering van zijn opdracht kennis heeft.

De ambtenaren van de douane en accijnzen oefenen hun ambt uit wanneer zij aan andere administratieve diensten van de Staat, aan de administraties van de Gemeenschappen en de Gewesten van de Belgische Staat, aan de parketten en de griffies van de hoven, van de rechtbanken en van alle rechtsmachten, en aan de openbare instellingen of inrichtingen inlichtingen verstrekken. De inlichtingen worden aan de bovengenoemde diensten verstrekt voor zover zij nodig zijn om de uitvoering van hun

wettelijke of bestuursrechtelijke taken te verzekeren. Deze verstrekking moet gebeuren met inachtneming van de bepalingen van de ter zake door de Europese Unie uitgevaardigde reglementering.

Personen die deel uitmaken van diensten waaraan de Algemene Administratie van de Douane en Accijnzen ingevolge het vorige lid inlichtingen van fiscale aard heeft verstrekt, zijn tot dezelfde geheimhouding verplicht en mogen de bekomen inlichtingen niet gebruiken buiten het kader van de wettelijke bepalingen voor de uitvoering waarvan zij zijn verstrekt.

Onder openbare instellingen of inrichtingen dienen te worden verstaan, de instellingen, maatschappijen, verenigingen, inrichtingen en diensten welke de Staat mede beheert, waaraan de Staat een waarborg verstrekt, op de bedrijvigheid waarvan de Staat toezicht uitoefent of waarvan het bestuurspersoneel

aangewezen wordt door de Regering, op haar voordracht of met haar goedkeuring.

De ambtenaren van de douane en accijnzen moeten in de uitoefening van hun ambt alle personen en in het bijzonder de uit het buitenland komende reizigers met voorkomendheid en spoed voorthelpen en hun de nodige informatie geven. Zij moeten er daarbij zorg voor dragen geen inzage te geven aan derden omtrent de zaken van de ene particulier tot de andere.”

De Commissie wenst te benadrukken dat er in de rechtspraak verschillende interpretaties zijn terug te vinden over de draagwijdte van het zogenaamde fiscaal geheim en dat de hiervoor vermelde interpretatie niet door elke rechter en elk rechtscollege wordt bijgetreden. Dit houdt verband met de onduidelijke formulering van deze bepaling. In elk geval heeft de Commissie al benadrukt dat de geheimhoudingsplicht is geformuleerd in hoofde van de fiscale ambtenaren en niet in hoofde van de FOD Financiën als federale administratieve overheid. De wet van 11 april 1994 geldt ten aanzien van de FOD Financiën en een beslissing over een vraag om toegang op grond van deze wet moet worden genomen door diegene die de FOD Financiën juridisch kan vertegenwoordigen. In principe is dit voor een FOD de bevoegde minister behoudens eventuele (uitdrukkelijke) delegatie, voor zover deze aan de vereiste delegatievoorwaarden voldoet. Kortom, de Commissie is van oordeel dat waar een individuele fiscale ambtenaar gehouden is tot geheimhouding en de miskennis ervan kan leiden tot een strafrechtelijke en eventuele tuchtrechtelijke sanctie, dit nog niet betekent dat die

geheimhoudingsplicht zich ook naar de betrokken administratieve overheid uitstrekt.

In tegenstelling tot wat de aanvrager beweert moet geen rekening worden gehouden met het feit dat de aanvraag betrekking heeft op het verstrekken van essentiële inlichtingen in het kader van een gerechtelijke procedure. Dergelijke informatie kan immers ook worden verkregen door hierom te verzoeken aan de rechter die het geding behandelt. Wel is het zo dat de wetgever specifiek inlichtingen van fiscale aard heeft willen beschermen, terwijl dit *in casu* niet het geval is vermits de informatie betrekking heeft op een vergunning om een bepaalde economische activiteit te verstrekken.

Voor zover de FOD Financiën geen andere uitzonderingsgrond moet of kan invoeren, en dit invoeren *in concreto* motiveert, is ze ertoe gehouden het gevraagde bestuursdocument openbaar te maken.

Zelfs wanneer de FOD Financiën een uitzonderingsgrond moet of kan invoeren, dan nog kan zij slechts informatie in een bestuursdocument aan de openbaarmaking onttrekken die onder een uitzonderingsgrond valt; alle andere informatie in het bestuursdocument dient vooralsnog openbaar worden gemaakt.

Brussel, 8 september 2022.

F. SCHRAM
secretaris

L. DONNAY
voorzitter